مردن و ژیان لە ژوورێکدا

پەیوەند عومەر
(ڕانیە)

کات شەوە/ شوێن ژووره بچکۆلانەکەی خۆم، تەنیا تەنیا وێنەی پەرەسێلکەیەکی خووساو وبێدەنگ وەک هەیبەتی پەیکەرێکی کەوتوو- ئێستاکە شتی مرۆڤەکان هەریەکە لە کەنار قەدەری خۆیدا لەنگەری گرتووەو (صەول)ی گەڕانی بۆسەری ڕاخستووە، بوون یەک پارچە بێدەنگ لە خرپەی خۆیدا ون بووە.

مەیلی خۆم نەبوو تیترواسکەکانی ڕۆح لەگەڕاندا ون بوون و نەهاتنەوە، چاوەکانم لە هێلانەی پێڵووەکان تۆران و جەستەش زەڕنەقووتەیەکی برسی لە میهری ئەوان دەگەڕێت، هێوری بکاتە دەمیەوە، بەختی خۆمە کە شتیەکەم کە نارێک نادۆزێتەوە لەنگەری دڵنیابوونی تێدابگرێت.

سنووری ئەم دەریای ونبوونە چەند بەڵایە جەمسەرەکانی لەتاریکیدا نقوم بوون.

ئەم شەو/ لە عەزرەت ون بوونی خۆمدا لەبیابانەکانی (فەنا)دا دەتلێمەوە، دەبێ لەم حوزنەدا سەرم جێ بهێڵم و بەدوای نهێنیەکانی تاریکیدا بگەڕێم.

ئەم ژووره چۆڵە بۆنی مردنی خۆمی لێدی، تەنیایی ئەم شەو دەمکوژێ و لاشەکەم دەم لە شەپۆلی دوایین نهێنی خۆی دەدات، بەشدارم لە ناشتنی خۆم. ئەو لافیتە ڕەشەی نووسراوە (ئەو کابرایەی سەری خۆی ونکردبوو، سبەینێ لە ژوورەکەی خۆیدا یەکەم ڕۆژی پرسەکەیەتی) من.. خۆم هەڵم واسی.

دەمەوێ بڕۆم، چونکە لێرە لەدایک نەبووم، مەلۆتکەییم بەدەم ئەم بای تەنیاییەوە ڕۆشتن و باوەشی گەرمی دایکم نەدۆزیەوە. تەمەنم بە تەوێڵی ئەم قەدەری

تاریکیەوە نووساو ڕووناکیم نەدۆزیەوە.

چاوە ماندووەکانم بە سیما ناجێگرەکەی کاتژمێرەکەی بەرامبەرم بەخشین، ئەم بوومە گالیسکەیەکە و میلی کاتژمێرەکان ڕای دەکێشن، چرکەکان چەقۆکانیان دەخەنە سەر ملی زەمەن و ورد ورد سەری دەبڕن و لەگەروی تیاچووندا دەیان شارنەوە.

ئەم کاتژمێرانە چەند بێ بەزەیین لەسەر هیچ هەنگاوێک ڕاناوەستن، ناوسنگیان چ گۆڕستانێکی گەورەیە جێگای ئەم هەموو قوربانییەی تێدا دەبێتەوە، دەبێ ئێستا چەند فرسەخ لە تەمەنی من سەربڕابن و چەندیشم لە نۆبەدابن.

زۆر حەزدەکەم ماڵەکەم لەم سەر قەبرانە بگوازمەوە.... بەس!!..... ها.... گوڵە پەژموردەکانی بەرائەت لەم تاریکییەدا ناتانناسمەوە، کاژۆڵەکانی خۆشەویستی ڕێگە نابەمەوە سەرتان وەکو شێت شەق لە چارەنووسی خۆم هەڵ دەدەم، ئەوە دەستم.. ئەوە هێزی چاوم ئەوە تێکڕای عومرم بمگەیەنن بەو شوێنەی مرۆڤ هەست بەبوونی خۆی دەکات.

هەست دەکات بە دەزووێکی باریک بەوەفاوە بەستراوەتەوە، با چیدی لەم چۆک دادانەدا خول نەخۆم. سەرم گێژی ناوگێژەنی ئەو جیهانەیە (ئەهریمەن)ەکان ئێمەی پێ فریودەدەن.. سواری سیمرخەکانی وەهممان دەکەن و پەڕەمووچی دۆزینەوەشمان لەناو مشتی نووقاوی خۆیان دەشارنەوە.

دەمەوێت لەم ئەفسانەیە هەڵ بێم بەس...!!.. دەترسم لێرە بمرم و کەس نەبێ وەسێتەکانم بۆ هەڵگرێ تا دایکم لەگەڕانی من دێتەوە.

یەک هاوڕێ لەبوونم مارەبڕاوە زۆربێزارم.... ئەویش (کاتژمێر)ەکەمە، ڕێگە نادات لە قەفەزی زەمەن هەڵبێم و ساتێکی کەم لە نساری خۆزگەیەکدا پشوو بدەم دەترسم لێرە بمرم و ئەم هەموو کاسە سەرانە لای کێ دانێم تا خاوەنەکانیان بەهۆش دێنەوە.

بە منداڵی تا خەو لە قوڕگی خۆیدا بمشارێتەوە (شەولەبان) لە زەینمدا هاتوچۆی دەکرد، هەنووکە بە گەورەیی دەمانبات.

ئای بۆ فریادڕەسێ تەلیسمی ئەم ئەفسانەیە بشکێنێ و ئەسپە باڵدارەکە بێنێ، ئەوسا ئەو شتە پێشکەشی بێت کە خەونی پێوە دەبینێ.

گەر سەرپشک بم لەو وێنە وەهمیانەی بەرەو خورافەمان دەبەن، تەلارە بەرزەکانم یەک یەک دەڕماند. تا چیدی بەرخۆلەکانی تەمەن بۆ گورگی برسی تاوان دەستەمۆ نەبن.

بوونی ئێرە چ (مەنفا)یەکە پەرێزەکانی ڕەنج دەسووتێنن، کاسە سەرەکان بەکرێ دەدرێن.

مرۆڤەکان (نێرەمووک)ن نەوەکانیش (قەزەم). کات بۆ دواوە دێتەوە. هیچ زەیندەوەرێک خاوەنی ڕۆح نییە.

دەمەوێت لەم شەش مانگی دوورگەی (لۆپە) هەڵێم. دەبێ چەندێ عومرم مابێ بە (ڕووناک)ی بگەم.. دەبێ چەندم مابێ بە مەرگێکی هێواش بگەم، بەدوای خۆمدا وێڵم تا لە زاینگەی (پەنجەرە)یەکەوە لە دایک دەبمەوە، چەند ئەستەمە شۆڕش دژی (خود) چەند دژوارە یاخی بوون لە نیوەی (خۆت) و چاندنی خۆشەویستی لە ژوانی ڕقدا.

دیسانەوە تیلە چاوێک بۆ بەرداشی کاژمێرەکە لە خوێندنەوەیەکدا یەکی پاش نیوەشەو بەکاتی ژوورەکەم، هەنووکە لەسەربازێکی ئێشک گرتوو، بە قەڵەمی سەرهەڵگرتووی نێو پەنجەی شاعێریک دەچم. کە ژانی شیعرێک دەیگرێ!

شەوگار لە خەوێکی قووڵ خۆی دابووە دەست بێدەنگیەکی سەیر.. ژوورەکەی منیش لە ترپەی دڵی من و چرکەی میلی کاژمێرەکە زیاتر ئاوەدانی تێدانەبوو. دەریای خەم لەگەڵ شەپۆلەکانیدا لوولی دەدام جار جارە لەنێو دەمی قرشەکانیدا چاوە بێ ژوانەکانم دەکردەوە... دەریایەکی بێ سنوور تا ئەودیو تخووبەکانی بەرایی بێ کۆتایی.. بە قەبارەی تاریکی دڵی ئەم شەوە.. لەگەڵ نا ئومێدییەکی نوێدا وێک دەهاتنەوە.

دەستێکی لەرزۆکم لە کەمەری پاکەتی یادگارییەکانم گیرکرد.. پاکەتێک کە زەمەن وەک فەنەر هاتوچۆی پێ دەکرد. پریاسکەیەکی پڕ لە وشەم خواست.. قەدە بارگرتووەکانیم کردەوە.. کە لە پۆستی دوو زەمەنی جیاواز دەچوون.. ڕێژنە وشەیەک تازە لە سەفەری نائومێدی گەڕابوونەوە و شارایەکیان لە خۆشنوودی چێ کردبوو، دەزنی کە لە چاوەڕوانییەکی زۆرەوە دێتەوە وا هەست دەکەی تازە چاوەکانت پێ بەخشراون!

کە لە تاریکیەوە دێیتەوە وا دەزانی یەکەم چرکەی ڕووناکییە. ئیتر ئەوکاتە بەهەر مرۆڤێک بگەیت، وا

دەزانی ئەوە یەکەم هاوڕێتە کە چاوەڕوانی کردووی: ئاخر ئەوەیە ئومێد کە لە ڕەشبینیەوە دەتگۆڕێ. ئەو هاوکێشە مەزنەیە کە مەرگ و ژیان لێک جیادەکاتەوە ئەم هێشووە وشانە لەگەڕانەوەیاندا بەهێڵە سوورەکاندا گوزەریان کردبوو تاکو ئەودیوی بەختەوەریش ببینن. تا لە زیندەگی ئەو مەخلووقانە وردبنەوە کە هێشتا یەکلایی نەبوونەتەوە بێنە ئێرە یان.. نا– بمرن یاخود بژین. سەفەر بکەن یان تا ئەبەد بەو شێوەیە لە ڕۆحی پەیکەرێکدا سکونەت بکەن.

لەو جیهانە جیاوازەوە نامەیەکیان بۆ من هێنابوو بەم شێوەیە دەست پێ دەکات (بیرت دەکەین هێندەی زەویەکانی وشکە سالّی بۆ باران، هێندەی هەورێکی نەزۆک بۆ برووسکە. هەنووکە لەودیو لێلاییەکانی دابڕاندا لێمان ون بووی.. تامەزرۆی هاتنەوەتین.. هەرچەندە دەڵێن هەڵوێستەیەکت کردووە و لە ڕامان ڕاماوی. ڕەنگە حەز بە گەڕانەوەی سەر ئەم ئەستێرە غەمگینەیە نەکەیت. هەرگیز قەناعەت بەخۆمان ناکەین مۆمێک لەو تاریکیەدا دابگیرسێنی و باشترجێی بهێڵی. خامۆش بوونی مۆمک هەندێ جار لە کەوتنە خوارەوەی ئەستێرەیەک دەچێ کە هەڕەشە لە ژیان دەکات. یا لە وشک بوونی سەرچاوەیەک دەچێ کە مرۆڤایەتی لەتینوێتیدا دەخنکێ.

بیرت دێ هاتیە لامان لە شەوێکی مانگ کوژراودا.. گوڵە ئەرخەوانیەکانی تەمەنمان بە سیمنارەی ئەجەل سپاردبوو.. ڕۆژوومان لەسەراب دەشکاند. هاتی وەکو (موسا) پزیزکەیەکت لە ڕووناکی پێ بەخشین تاکو جێژوان لە سپی بوونەوە چێ کەین.

لەم موعجیزەیە، گشت ڕۆژێ زیندەگیمان نوێ دەبێتەوە.. ڕوئیامان بۆ مردنیش گۆڕاوە. هەست دەکەین لە مردنیشدا ژیان ون نابێ، زۆر سوپاس خوات لەگەڵ بێ).

هەستم دەکرد شەماڵێک (صحور) ئاسائەر بە ڕۆحیانەتمەوە دەنێ و لاشەی شەکەتی بریندارم هێور دەکاتەوە، ئەوکاتەی لەسەفەر دەگەڕێتەوە دەتەوێ مرۆڤایەتی وەک نەهێنی سەیرت بکەن، هەست بکەن تۆ شتێکت پێیە، ئەوان موحتاجن پێی، نازانم ئەم گەورەییە تا کوێ لەگەڵتا دەڕوا.

هەنووکە زەمەنێک بەسەر دوایین سەفەری مندا ڕۆیشتووە، چاخێک بەسەر فڕینمدا هاتووە.. بوومەوە بە مرۆڤێکی ئاسایی. ترسنۆکانە حەز بە ژیان دەکەم. غەشیمانە شیعر و گۆرانی بۆ نیشتمان دەڵێم، تۆ سەیری ئەم گۆرانییە بکە کە لە خەیاڵی سەرخۆشێک دەچێ. (بەخێربێن بەرەژانەکانی گەڕانەوە... کەرنەڤاڵێ بۆ پێشوازی ژیان ڕێک خەن.. دەمەوێ ئەم تەنیاییە کوشندەیە جێ بهێڵم و تەمەنم بەژین ببەخشم.. بۆ ئەوەی زمان بگرین و لە باوەشی دایکماندا تێر بخەوین. ماڵئاوا تونێلە تاریکەکانی وەهم... سەردابە درێژەکانی سەراب.. مەرحەبا حەقیقەتی ئاو.. دەمەوێ شان لە ڕووخاویەکانی ژیان بکەمەوە ، باوەش بە بالیفەکانی زیندەگیا بکەم.) لەسەر شەقامی ئەوشارەی (میوانداری هاووڵاتیانی خۆی پێ لەکەیە) پیاسەم دەکرد.. دەستێک لە نادیارەوە.. دەستێکی درێژ لەهی چاخەکانی سەرەتا دەچوو.. لەژێر پەراسووی زەمەنەوە قۆڵی گرتم و هێنامیەوە ژوورەکەم.

لە دەنگی بەشی دووەمی خۆم بەخەبەر هاتم... پیاوەکە.. پیاوەکە.. هەستە وا نیوەڕۆیە!!.